

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznika. — Inerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inerati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 8b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Silen odmev Rooseveltovega govora:

Fronta miroljubnih držav na vidiku

Če bo Amerika v smislu Rooseveltovih izjav opustila svoje dosedanje politiko nevtralnosti in podprla prizadevanja Društva narodov, potem bo vsakega kalileca miru doletela zaslužena kazen

Washington, 7. oktobra. o. Po informacijah agencije Reuter zatrijuje ameriški politični krog, da so Zedinjene države pripravljene brez rezerv in omejitev podpreti vsako skupno mednarodno akcijo za obnovo in ohranitev svetovnega mira. Roosevelt je s svojim govorom v Chicagu hotel predvsem opogumiti Društvo narodov, da bi izdalo odločne ukrepe proti napadalcem. Ameriška vlada bo vsak tak ukrep odsej odločno podpirala.

Odmev v Londonu

London, 7. oktobra. o. Rooseveltov govor smatrajo v angleških političnih krogih bolj za deklaratorni, kakor pa za diplomatski akt, ker Roosevelt v svojem govoru ni povedal kdaj in kako bodo ameriške Zedinjene države spremenile svojo dosedanje mednarodno politiko. Odgovorni krogi smatrajo zaradi tega, da je Roosevelt izrazil le svoje osebno mnenje. Če pa bi Zedinjene države v smislu Rooseveltovih izjav vendarle hotele kaj doseči, bi se morale odločiti za sodelovanje v okviru Društva narodov. Vsaka druga pot ne bo dovedla do pravega uspeha. Samo moralna obsodba kršitev mednarodnih obveznosti ne zadostuje.

V ostalem so o Rooseveltovih izjavah razpravljali tudi na seji vlade, ki je bila prva redna seja kabineta po poletnih počitnicah. Angleški poslanik v Washingtonu je takoj nato prejel nalog, naj se v tajništvu za zunanje zadeve informira o pomenu nekaterih izjav in odstavkov Rooseveltovega govora.

Londonski krogi sodijo, da je bil Rooseveltov govor naperjen predvsem proti Japonski. Listi pa se še nečje izrecno izražati o njegovem pomenu. Tako pravijo „Times“, da se govor lahko vsekakor smatra za opozorilo Japonski, vendar pa ne kaže, da se bo Amerika že kar sedaj odločila za novo zunanjo politiko. Tudi „Daily Ex-

press“ meni, da glede na Rooseveltov govor ni pričakovati nikakega ameriškega bojkota proti Japonski. Amerika ne sme spekulirati s tem da se bo dala angleška vlada zavesti po Rooseveltovih izjavah in da bo sama nastopila proti Japonski. Slej ko prej pa je pripravljena pridržati se skupnemu koraku v Tokiu.

Po mnenju nekaterih drugih listov pa so bile Rooseveltove izjave naperjene tudi proti nekaterim evropskim državam in se morejo izjave smatrati za ponudbo ameriškega sodelovanja vsem narodom, ki se zavzemajo za mir, predvsem pa Angliji in Franciji.

Pariško tolmačenje

Pariz, 7. oktobra. r. Včerajšnji senzacionalni govor predsednika Roosevelta v Chicagu je v francoskih diplomatskih krogih napravil zelo globok vtis. V izjavah Roosevelta vidijo resno svarilo vsem povzročiteljem nemirov. Rooseveltov govor spravlja tudi v zvezo z znanim člankom, ki ga je objavil Mussolini v „Popolo d'Italia“ in v katerem je odobral postopanje Japonscev proti Kitajcem.

Zunanji minister Delbos je imel včeraj popoldne sestanek z odpravnikom poslov ameriškega poslaštva. Izrazil mu je zadovoljstvo pristojnih francoskih krogov zaradi Rooseveltovega govora. Dasi ni imel Delbos namena javno tolmačiti Rooseveltovih izjav, je po sestanku vendarle izjavil, da odgovarja ideji, ki jih je Roosevelt razvil v svojem govoru, miroljubnim načelom Francije in njeni zunanji politiki.

V francoskih diplomatskih krogih prisujejo velik pomen Rooseveltovemu govoru, ki je bil spregovorjen baš v času velikih zapletljav mednarodnih odnosov in je zato gotovo da bodo Rooseveltove besede opomin za mnoge države. Pri tem pa je še vedno potrebna opreznost glede domnev, da nameravajo Zedinjene države se-

verne Amerike opustiti svojo politiko nevtralnosti, verjetno pa je, da bo Roosevelt v primeru kake večje nevarnosti za mednarodne odnose izvršil napore, ki jih je obljubil. Žal le, da je cenzura preprečila italijanskemu in nemškemu narodu — vsaj do sedaj — čitanje Rooseveltovega govora, ker ima to za posledico, da totalitarne države niso zavzele stališča glede na Rooseveltov poziv. V pariških diplomatskih krogih je posebno živo odjeknila Rooseveltova parola: Mir, svoboda in mednarodna varnost za vse države ter želja, naj bi se 90% miroljubnih držav združilo v svojih naporih za dejansko ohranitev mira, da bi tako našli sredstva za uveljavljanje svoje volje. Roosevelt je s tem jasno povedal, da želi organizacijo sveta na demokratični podlagi, kar odgovarja tudi francoskemu idealu.

Berlin napoveduje neuspeh Roosevelta

Berlin, 7. oktobra. „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz“ se bavi z Rooseveltovim govorom in spominja na to, da je pred koncem svetovne vojne takratni predsednik USA dal pobudo za novo ureditev sveta na podlagi načel pravice in morala. Pokojnemu Wilsonu se ni posrečilo zagotoviti zmago teh načel. Danes povzema besedo predsednik Roosevelt z namenom, da bo vplival na potek svetovnih

dogodkov, torej tudi dogodkov v Evropi in tako nadaljuje tradicijo pokojnega Wilsona. Kakor Wilson pa lahko tudi Roosevelt računa z uspehom.

Japonska svoboda in pravica

Tokio, 6. oktobra. Pooblaščenec zunanjega ministrstva je dal poročevalcem listov izjavo, v kateri komentira govor predsednika Roosevelta. V tej izjavi pravi, da imajo poštene in marljivi narodi pravico do življenja in smejo to pravico iskati povsod, kjer je le mogoče. Toda še se dogaja, da so na eni strani narodi, ki uživajo vso srečo in blaginjo, na drugi strani pa marljivi in poštene narodi, ki jim nekateri žele odvzeti ne samo pravico do sreče, temveč tudi do obstoja sploh. Se sme reči, da ni več pravice. Opozoril je na dejstvo, da se je prebivalstvo Japonske v zadnjih 50 letih podvojilo in da ameriški zakon iz leta 1920 prepoveduje priseljevanje Japonscev v USA; priporočil je, da je ta zakon proti vsakemu človeškemu pravu. Predstava zahodnih držav o pravicah se razlikuje od predstave, ki jo imajo vzhodnjaki. Sicer pa Japonci ne zahtevajo nič drugega, kakor da smejo živeti v svobodi in da smejo delati kar hočejo. Naposled je dodal, da je Roosevelt v svojem govoru gotovo mislil na japonsko-kitajski spor, ko se je zavzel za eno izmed obeh strank.

Nov korak v Rimu

Francija in Anglija bosta zagrozili z vojaško intervencijo v Španiji, če se Italija z njima neče sporazumeti

Pariz, 7. oktobra. z. „Jour“ in „Matin“ poročata, da bosta Anglija in Francija napravili nov energičen korak v Rimu, če bo italijanska vlada še nadalje zavlačevala pogajanje glede Španije in oklevala s odgovorom na zadnje francosko-angelsko povabilo. V tej noti bosta Francija in Anglija zagrozili z vojaškimi ukrepi, ki naj preprečijo

vsako nadaljnje vmešavanje v španske notranje zadeve. Ker pa tako v Londonu kakor v Parizu še vedno upajo, da bo prišlo do sporazuma z Italijo, Francija zaenkrat še ne bo odprla svoje meje na Pirenejih, kar pa bo brezsporno storila, čim dobi iz Rima negativen odgovor.

Konferenca devetih velesil

Na poziv Društva narodov se bodo v kratkem sestale države podpisnice washingtonske pogodbe

Ženeva, 7. oktobra. Glavno tajništvo DN je objavilo uradno obvestilo, v katerem sporoča, da je predsednik skupščine DN poslal vsem državam, podpisnicam washingtonskega dogovora iz leta 1922, poziv, naj bi v smislu čl. 7 tega dogovora takoj začele medsebojne posvete glede na kitajsko-japonski spor. Verjetno je, kakor do-

mnevajo v tukajšnjih poučenih krogih, da bo konferenca teh držav v Londonu že v najkrajšem času.

Washington, 7. oktobra. z. Kakor se izve iz zanesljivega vira, se bo Amerika udeležila konference držav podpisnic washingtonskega sporazuma iz leta 1922, ki jo je priporočilo Društvo narodov. Določila bo svoje delegate, čim prejme uradno povabilo iz Ženeve.

Palestinski nemiri — delo komunistov

Angleškega komisarja je ubil komunistični agent, da bi izzval spore med Arabci in Angleži

Damask, 7. oktobra. AA. (Havas). Po poročilih iz zanesljivih iranskih virov se zadržuje, da ubijalec angleškega policijskega komisarja v Nazaretu, katerega umor je povzročil znane stroge ukrepe britanske vlade proti Arabcem, sploh ni Arabec, kakor se je doslej smatralo. Ubijalec je neki armenski komunist, ki je nedavno prišel iz Amerike in ki se je Arabcem prikazoval kot „armenski volk“ ali „armenski lev“ in ki je imel neposredno zvezo z Moskvo. Umor, ki ga je izvršil v arabski obleki s petimi sodelavci, je bil storjen z namenom,

da se skale odnosi med Veliko Britanijo in arabskim prebivalstvom.

Jeruzalem, 7. oktobra. z. Angleške oblasti so izdale strogo prepoved razširjanja letakov, lepakov in drugih tiskovnih ali pisanih okrožnic, nanašajočih se na aretacije arabskih voditeljev. V zadnjem času je bila namreč vsa dežela poplavljenca z najrazličnejšimi letaki hujskajoče vsebine. Kljub prepovedi pa se vsako noč pojavljajo po mestih novi lepaki, pred katerimi se v ranih urah zbirajo množice

Prva zmaga Euwea

Haag, 7. oktobra. V šahovski tekmi med prvakom sveta Euwejem in Aljehinom je včeraj po kratki prekinitvi zmagal po 50. potezi Euwe.

Svobodna trgovina med Francijo in Anglijo

Pariz, 7. oktobra. z. Danes je bil parafiran novi trgovinski dogovor med Francijo in Anglijo. S tem dogovorom se odpravi kliring in uvede svobodni plačilni promet med obema državama.

Odlikovanje

Beograd, 6. oktobra. p. Z redom sv. Save je odlikovan občinski uradnik Alojzij Botina v Ormožu.

Hud potres v Mehiki

Mexico City, 6. oktobra. g. Mehika je zopet doživela potresno katastrofo, katere obseg pa še ni znan. V petih mehiških zveznih državah so občutili potresne sunki. V državah Veracruz in Oaxaca se je po dosedajšnjih vesteh porušilo mnogo hiš. Število smrtnih žtev še ni znano, vendar pa je, kakor se zdi, zelo veliko.

Borzna poročila.

Carij, 7. oktobra. Beograd 10. Pariz 14.32, London 21.52, New York 43.50, Bruselj 73.25, Milan 22.95, Amsterdam 240.20, Berlin 174.50, Dunaj 80.20 do 81.75, Praga 15.25, Varšava 92.25, Bukarešta 2.25.

Amerika za odločen skupni nastop proti navalu Japonscev na Kitajskem

Važna objava ameriškega zunanjega ministrstva — Amerika za strogo izvajanje mednarodnih pogodb

Washington, 7. oktobra. z. Veliko senzacijo v vseh političnih krogih je zbudilo uradno poročilo zunanjega ministrstva, s katerim proglašala vlada Zedinjenih držav severne Amerike Japonsko za napadalec in izjavlja, da se bo pridružila vsem ukrepom Društva narodov. To je prvi ukrep, ki ga je izdala ameriška vlada v smislu Rooseveltovega govora in sklepajo iz tega, da namerava Roosevelt izpolniti svoje napovedi in pokreniti akcijo za združitev vseh miroljubnih držav v skupno fronto proti kalilecu miru.

Uradno poročilo ameriškega zunanjega ministrstva med drugim naglašja, da je razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu prisilil vlado Zedinjenih držav k ugotovitvi, da postopanje Japonske na Kitajskem ni združljivo z načeli, ki bi morali vladati v odnosih med narodi. Je pa tudi v nasprotju s pogodbo od 16.

februarja 1922, ki določa načela, po katerih naj se obravnavajo vse kitajske zadeve. Japonska se teh načel ni držala. Stališče vlade Zedinjenih držav odgovarja v tem pogledu popolnoma stališču Društva narodov. Že takoj ob začetku nesoglasij na Daljnem vzhodu je ameriška vlada tako Japonsko kakor Kitajsko prosila, naj ne pričenjata sovražnosti. Ponudila je tudi svojo podporo za vsako akcijo, ki naj dovede do sporazuma, ki bo sprejemljiv za obe stranki. Uspeha ni bilo, pač pa je Japonska v nasprotju s sklenjenimi pogodbami napadla Kitajsko. Ker je v življenjskem interesu ameriškega naroda da se spoštujejo mednarodne pogodbe in da se zopet obnovi mednarodna morala, bo vlada Zedinjenih držav v sporazumu z vsemi drugimi državami, ki hočejo mir, storila vse, da se takemu početju napravi konec.

Delna vrnitev uradniških odtegljajev

S 1. novembrom v iznosu 240 milijonov din — Ukrepi za olajšanje avtomobilskega prometa

Beograd, 6. oktobra. AA. Ministrski svet je imel danes od 17. do 19. ure sejo, na kateri je bilo sklenjeno:

1. da se od 1. novembra povišajo osebne in rodbinske doklade državnih uslužbencev.
2. da se od 1. novembra t. l. povišajo plače uradniških pripravnikov.
3. da se od 1. novembra t. l. povišajo nagrade dnevniciarjem v državni službi;
4. da se finančnemu ministru dovolijo letni krediti v znesku 240 milijonov din za kritje izdatkov s povišanjem prejemkov državnih uslužbencev;
5. da sme Državna hipotekarna banka za hipotekarna posojila, dovoljena do 1. aprila 1931 znižati obrestno mero z dosedanjih 9, 8 ali 7% na 6% na leto;
6. da se avtonomne minimalne ca-

rinške postavke za avtomobile vseh vrst znižajo na 15% od vrednosti;

7. da se izda uredba, s katero se uvede obvezna prodaja in poraba mešanice bencina in alkohola za pogon motorjev in zviša trošarina na plinsko olje, pa znižajo trošarinske davjate na mešanico pri vseh javnih ustanovah in določi znižanje prodajne cene temu pogonskemu sredstvu;
8. da se znižajo carinske postavke pri uvozu iz tujine za bencin, plinska olja in olja za maž;
9. da se izda uredba, kdaj in v kakšnih okoliščinah se sme prekiniti postopek glede monopolskih in trošarinskih prestopkov;
10. da se izda uredba z zakonsko močjo o gospodarskem zboljanju južnih krajev.

Bratje, sestre!

Kakor je bilo že objavljeno, bo po sklepu na meddržavni seji za ljubljanske sokolske društva spominska žalna svečanost na blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem na obletnico tragične smrti, v soboto dne 9. oktobra 1937 ob po 21. uri v telovadnici Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu.

Na žalno svečanost opozarjamo in vabimo svoje članstvo in naraščaj ter zastopstva drugih nacionalnih društev.

Udeležba v meščanski obleki z zna-

kom.

Ljubljanska sokolska društva.

Politični obzornik

„Jugoslavija nad vse!“

Nedavno tega smo objavili mišljenje hrvaškega lista „Virovitičanina“ o sporazumu, ki se pripravlja med dr. Mačkom in združeno beograjsko opozicijo. List je kratko in jedrnatno povedal, da ne veruje v ta sporazum, češ „iz te moke ne bo pogače za Hrvate.“ „Obzor“ je „Virovitičanina“ zaradi te izjave pošteno ostel, češ da ni hrvaški list, ako tako piše. V svoji zadnji številki je sedaj isti „Virovitičanina“ ostro napadel dr. Mačkovega namestnika inž. Avgusta Kokutica, ker je na nekem shodu bivše hrvaške seljačke stranke izjavil, da so Hrvati čisto poseben narod, ki nima s Srbi in Slovenci prav ničesar skupnega. List ogorčeno zavrača to Kokutičovo stališče, ki je v resnem nasprotju z vso hrvaško prošlostjo in zaključuje svoja izjavljajna z vzklikom: „Dragi Bože, pošlji nam v Jugoslavijo kakega Mussolinija ali Hitlerja, da nas vse skupaj nauči delati in klicati: Jugoslavija, Jugoslavija, Jugoslavija nad vse in nad vsemi!“ „Obzor“ bo sedaj govorilo izključno v virovitiški list radi tega vzklika, prav posebno pa radi kritike inž. Kokutice, iz občestva hrvaškega časopisja!

Kaj je največji škandal XX. stoletja?

Na to vprašanje odgovarja „Katolički tjeđnik“, glasilo nadškofa dr. Ivana Šariča v Sarajevu. List pravi, da je največji škandal XX. stoletja to, da je delavstvo zapustilo Boga in cerkev. Nato list nadaljuje: „Na vprašanje, kdo je zato odgovoren, se danes tudi že s katoliške strani oglasno in skesano priznava: Mi katoliki smo odgovorili! Dobro stitirani stanovi med nami, ki so se oddaljili od dobrohotne modrosti evangelija. Duhovščina, ki se je lepo umaknila v svoje komode dvorce in župnišča, a ni slišala, kako se na obzorju blika in grmi. Nismo razumeli glasu časa... Mi katoliki in cerkveni ljudje — ne cerkev, ne Bog v njej — smo delavce zatajali. Ostali smo v večini gluhi in indolentni. A delavci niso čakali. Glad nima oči. Oni so šli za onim, ki je prvi prišel k njim. Oni so šli za gesli materializma in brezboštva. Proti cerkvi. V katastrofo in nesrečo, svojo in našo. Zaman je sedaj pretakati solze. Situacija je taka in treba ji je moško pogledati v oči. Mnogo smo zanemarili in mnogo moramo pretrpeti... Pri nas je delavstvo še v manjšini. Ono je šele v nastajanju. In pri nas še sploh ni odpadlo in ni pretomilo z vero. Z relativno malo truda še lahko delavstvo očistimo Boga in domovini. Moremo in moramo, ker je ono tudi pri nas nesporno stan bodočnosti. Morda tudi večinski, najmočnejši in najštevilnejši stan bodočnosti.“

— Tako tarna, stoka in joče klerikalno glasilo, ker nima delavstva več v rokah in to po krivdi katoliških bogatinov, ki so se oddaljili od modrosti evangelija, in po krivdi duhovnikov, ki so se lepo umaknili v komode župnijske dvorce, pa niso videli, kako se blika, in ne čuli, kako grmi na obzorju.“ Šaričev organ zaključuje svoja izjavljajna s pozivom: „Odvzemimo našemu katoliškemu naraščaju odgovornost za največji škandal XX. stoletja!“

Nadškof o konkordatu

Tako le označuje glasilo vrhbosanskega nadškofa svoje stališče nasproti konkordatu: „... Katoliška cerkev nima razloga, da bi prosjala ali izsiljevala konkordat. Ona tudi brez njega lahko živi in cvete. Glavni motiv tega stališča je v tem, da v cerkvi živi Bog in da ona črpa svojo vitalnost in svojo moč prvotno od Boga in iz verse zavesti svojih vernikov, a ne od privilegijev, koncesij in milosti, ki ji daje ali izkazuje država in posvetna oblast. Radi prav istega razloga smo tudi danes mi katoliki praktično popolnoma indiferentni napram končnemu izidu borbe za konkordat med vlado in jugoslovenskimi ali bolj srb-skimi nacionalisti in srbko pravoslavno cerkvijo. Mi v tej borbi sploh ne sodelujemo, a kamoli da bi nas ona delala nevtrorne ali tirala v strah, zaskrbljenost ali strastveno samooobrambo. In če tudi propade konkordat, katoliška cerkev bo živel in bo zopet najmočnejša, najvitalnejša in najboljši praktični izvor njene moči. Pod to perspektivo nas niti ne zanimajo najnovejši poskusi, da se konkordat zruši „za voljo Mačeka in Hrvatoev...“ Ako je stvar takina, kakor jo stika nadškofov organ, potem res ne razumemo, čemu toliko hrupa radi nesrečnega konkordata, brez katerega — am — lahko živimo!“

Dolenjska proga pod Golovcem v nevarnosti

Voda je bila odnesla vzdolž desnega opornega zidu pod železnico precej zemlje

Ljubljana, 7. oktobra. Najbrž niste pomislili, da je »zaspavane« Grubarjeva prekopa v zvezi tudi z Dolenjsko progom, ki leži pod Golovcem tik nad opornim zidom globokega prekopa. V resnici je bila letos dolenjska proga ob Hradeckega cesti v veliki nevarnosti, v tako veliki, da nekateri še vedno dvomijo, ali je ta nevarnost v resnici povsem odpravljena.

Zadnja leta je bil Grubarjev prekop stalno odprt in po njem je tudi odtekala voda, ki jo sicer odvajajo skozi mesto Ljubljana. Voda v Grubarjevem prekopu precej dere zaradi zmanjšane pešice. Dno ni tlakovano in zato so ga močni tokovi na mnogih krajih zelo razvalili, če je pogledano dno samo sredi, še ni tako velika nevarnost, ko pa voda odnese zemljo ob zidovju do temeljev, se prav lahko zgodi, da zemlja postane oporno zidovje v strugo. Čim bi se podl oporni zid, bi se sesulo v strugo tudi obrežje z nasipom, ki na njem leži proga. Do katastrofe bi lahko prišlo prav tedaj, ko bi po nasipu vozil vlak, ki bi strmoglavil v globok prekop. Verjetnost, da bi se podl zidovje, ko bi vozil vlak, je tem večja, ker bi se zemeljske plasti sprožile zaradi tresljajev.

Tej nevarnosti smo pa k sreči letos ušli. Da je bila v resnici velika, se je izkazalo pri preiskovanju struge, ko so ugotovili, da je voda odnesla vzdolž desnega opornega zidu pod železnico do temelja v dolžini več metrov zemlje. Strokovnjaki so se celo čudili, da se zid ni podrli, ko v strugi ni imel več nobene opore.

Dno je bilo treba začeti takoj zaspavati. K sreči so dobili dovolj dobrega gradiva od stare Mayerjeve hiše na Marijemem trgu. Sesuli so ga toliko v prekop, da so nekateri ljudje res že začeli misliti, ali morda ne bodo zasuli prekopa, zdaj, ko je regulirana Ljubljana. ... Strugo so začeli popravljati navzgor od zaporice. To delo je zvezano s precejšnjimi težavami. Kadarkoli je voda previsoka, ne morejo delati. V ponedeljek so se zopet lotili dela po tritedenskem presledku. Voda je bila zelo nizka in vreme lepo. Toda v torek je začelo liti in delo se je zopet ustavilo za nedolžen čas.

Delo vodi terenska sekcija za regulacijo Ljubljane. Nasip spuščajo po lesenih ličkah v strugo na vagonke, postavljene na tovrstnem vozu. Zdjaj so popravljali strugo ob železniškem prevozu na Hradeckega cesti. Težko je reči, če bo letos še dovolj

čas ugodno vreme, da bi lahko popravili vso strugo. Nekateri mislijo, da takšno popravilo ne zaleže mnogo, če da bo voda zopet odnesla nasip. V resnici struga tako ni popravljena na večne čase, vendar pa ni verjetno, da bi voda odnesla kmalu nasip, ki je tudi trdnjši ter odpornjši med njim je kamnjenje in opoka kakor usidransko blato. Razen tega se pa vodni tok v strugi tudi spreminja in voda kopije stalno le tam, kjer je že začela. Zato bo struga dobra vsaj nekaj let. Voda je pa seveda precej nevarna tudi in nevarnost, ki je pretela opornemu zidu, ni povsem odpravljena. Tolažimo se sicer lahko, da bo terenska sekcija nadzorovala delovanje vode in da ob pravem času odstrani nevarnost.

Da so vodna dela posebno težavna, nam dokazuje tudi razširjenost karlovškega mostu. Pred mesecem je stavbno podjetje postavilo na obeh straneh mostu otre, ki so bili oprti v strugi. Komaj je pa bilo odrajen končano in so se začeli pripravljati na betoniranje, je začelo deževati, voda je naglo narasla ter je bilo treba odpreti zapornico v Grubarjevem prekopu. Dokler je bila voda zaprta, je skoraj povsem mirovala, čim so jo pa odprli, je začela močno dreti in čez nekaj ur je odnesla skoraj ves oter. Podjetje je utrpelo za več tisoč dinarjev škode, nekoliko zaradi izgube lesa, še več pa zaradi brezuspešnega dela. Dobro tri tedne je bila voda tako visoka, da je niso mogli zapreti, zato se podjetje tudi ni moglo zopet lotiti odrajanja. Če bi bilo vreme ugodno, bi zdaj nazbrž že bilo končano vse delo.

Razširjenost karlovškega mostu je zelo potrebna. Na tem mostu je skoraj prav tako živahen promet, kakor na frančiškanskem. Mostišče je tako ozko, da se tramvaj in kmečki voz srečata s težavo. Hodnik je komaj dovolj širok za enega samega pešca. Most je obremenjen še tem bolj, ker je na južni strani Ljubljane zadnji. Pomisliti je treba, da med tem in podzemnim mostom, torej v južni okolici 15 km, ni nobenega mostu. Razen tega je most preobremenjen, ker še vedno ni mostiča med Streljsko ulico in Hradeckega ceste. Samo razširjenost karlovškega mostu ne bo mnogo zaleglo.

Ljudje so tudi radevedni, kdaj bo most tudi v resnici razširjen, kajti če bo podjetje čakalo, da upade voda, je verjetno, da se bo dela lotilo šele prihodnje leto poleti. Baje bi lahko »odpravilo« oter tako, da bi ga pri tem ne ovirala voda. Toda v tehnične zadeve se ne smušamo.

toliko vojnih invalidov, holikor to zahteva na podjetja invalidski zakon, ako večja za posilitev radi stvarnih interesov občine ni snoga.

2. socialno politični odbor naj ugotovi število oseb, ki so stori vojnih invalidov in so v občini mestne občine ljubljanske, vključno s mestno občino. Na podlagi tega pregleda naj občinski svet stori potrebne akcije, da bodo prosto otrok vojnih invalidov za sprejem v mestne službe primerne uvaževane.

3. socialno politični odbor naj ugotovi v koliko podjetja na osnovi mestne občine ljubljanske vvažujejo pri zaposlitvah delavcev in namestitvenih invalidski zakon ter naj organizira potrebne korake, da bodo podjetja vvaževala predpise invalidskega zakona.

Nevarnost poplav še ni minila

Ljubljana, 7. oktobra. Nevarnost, večjih poplav še vedno ni povsem minila, ker je vreme še nezanesljivo, vode pa od večera še niso povsod upadle. Prav za prav moramo govoriti že o poplavi, saj je pod vodo velik del Barja. Vsi jarki na Barju so polni in grozi večja poplava, če bo začelo zopet močnejše deževati. Ljubljana je bila davi na Barju 1.50 m nad normalo. Vasi Lipe, ki je včasih najbolj prizadeta na Barju ob močnejšem deževju, je zopet delno pod vodo. Pod vodo je pa tudi del črnoške ceste pri Lipah. Poplavljeni so Hauptmanice, kjer je prestopila bregovje Ižica. Pod vodo je mnogo travnikov v Crni vasi in ob Ižanski cesti. Na Barju poplava ne bo napravila več mnogo škode, ker so glavne poljske pridelke že pospravili. Krompir so skopali pred tedni. Pač pa je še na polju precej zelja, repe, korenja itd. Če bo voda stala delj časa, bo zelje seveda začelo gniti.

Ljubljana je na Fužinah še vedno izredno visoka, in sicer 2.30 m nad normalo, vendar se je dopoldne kazala tendenca upadanja. Če ne bo deževalo vsaj dva dni, bo nevarnost povodnj minila, sicer pa preti prava katastrofa.

Sava je začela ponoči počasi upadati. Na planinah je zapadel sneg in ko začne snežiti, seveda tudi upadajo vode, ker namesta dežja pada sneg. Snovi ob 20. je Sava dosegla maksimum, in sicer je bila na Brodu pri Česenju elektrarni celo 3.20 m nad normalo. Zdjaj voda je precej upadla. Dopoldne ob 10.30 je bila 1.85 m nad normalo, kar kaže, da je precej hitro upadla od snovi. Upamo lahko, da Sava letos ne bo več tako visoka, kakor je bila snovi, ko je bila najvišja letos. Odelec bo na planinah po večini snežilo, zato goški pritoki ne bodo več tako močni.

Potujoča protiplinska razstava

Ljubljana, 7. oktobra. Da pouči civilno prebivalstvo, kako naj se varuje nevarnosti morebitnih bodočih vojn, je banska uprava organizirala potujočo protiplinsko razstavo na železniških vozovih. Razstava je meseca septembra in v prvih dneh tekočega meseca potovala po železniških progah Dolenjske in Bele Krajine, zdaj bo pa obšla železniške postaje vzhodnega dela dravske banovine. Vozni red, po katerem bo razstava potovala, je tale:

Pragerak: prihod 11./X. ob 0.50, odhod 12./X. ob 5.31.
Sv. Lovrenc na Dr. polju: prihod 12./X. ob 5.52, odhod 13./X. ob 5.57.
Ptuj: prihod 13./X. ob 6.19, odhod 15./X. ob 7.48.
Moškanjci: prihod 15./X. ob 8.09, odhod 16./X. ob 8.16.
Ormož: prihod 16./X. ob 8.47, odhod 17./X. ob 9.16.
Središče: prihod 17./X. ob 9.38, odhod 18./X. ob 9.48.
Dol. Lendava: prihod 18./X. ob 14.30, odhod 19./X. ob 15.03.
Ivanjke: prihod 20./X. ob 7.46, odhod 21./X. ob 7.47.
Ljutomer: prihod 21./X. ob 8.44, odhod 22./X. ob 8.19.
Veržej: prihod 22./X. ob 8.31, odhod 23./X. ob 8.32.
Beltinci: prihod 23./X. ob 8.45, odhod 24./X. ob 8.46.
M. Sobota: prihod 24./X. ob 8.56, odhod 25./X. ob 4.30.
Hodoš: prihod 26./X. ob 5.53, odhod 27./X. ob 6.10.
O. Lendava Mačkovec: prihod 25./X. ob 5.04, odhod 26./X. ob 5.12.
Križevci pri Lj.: prihod 27./X. 13.55, odhod 28./X. ob 13.55.
Slatina Radenci: prihod 28./X. ob 14.18, odhod 29./X. ob 14.19.
Gornja Radgona: prihod 29./X. prihod ob 14.28.

Huda nesreča kolesarja

Mengeš, 7. oktobra. Snovi okrog 19. se je vračala skupina kolesarjev iz obrtne šole v Mengšu proti Radomljam. Med njimi je bil tudi Ivan Capuder iz Rapelja pri Lankovici. Blizu Starotove tovarne jim je privozil naproti neki voznik brez luči. Vozil je po levi strani. Capuder, ki je vozil pred drugimi, se je zaletel z vozi v ovinu in se hujo poškodovan zvrnil pod voz. Nesrečnega so poobrli in prenesli v bližnjo hišo v Presrež, kjer je ostal ves noč, zvičajot se v hudih bolečinah.

Davi je postajenastelnik iz Mengša pozval na pomoč ljubljanske reševalce, ki pa niso hoteli oditi iz Ljubljane, češ, da morajo najprej vedeti, kdo bo plačal vožnjo. Postajenastelnik seveda tega ni vedel in tako je ostal posrečeni kolesar v tuji hiši brez vsake pomoči. Ker se je njegovo stanje poslabšalo, so ponovno pozvali reševalce, a odgovor je bil isti: kdo bo plačal vožnjo? Naposled so se za fanta zavzeli iz bližnje tovarne, povprašali so za njegovo ime in zvedeli, da je zaposlen pri podjetju »Arbor« v Ljubljani ter zavarovan pri bolnišnici blaginji. Na tretji poziv so se reševalci odpravili in poiskali na kraj nesreče.

V zvezi s to nesrečo in tujim, naravnost birokratičnim postopanjem rešine potaja, nam poročajo z dežele: Naravnost ne razumljivo se nam zde ti predpisi, ki valja predvsem za prebivalce z dežele. Ali smo morda manj vredni ljudi? Ali mora kovek z dežele na cesti poginot? kakor pes? Mislimo, da je važnejša nagla intervencija, nego vprašanje plačila. Vemo sicer, da reševalcev ne zadane nobena krivda, kajti posta-

va je postava, toda tak birokratiem je treba enkrat za vselej odpraviti!

Komaj bi se omenili, naj se tudi vsamiki enkrat še navedejo cestnega reda. Štečaj nihče ne vezi pravilno, malokdo ima luč, in če jo ima, je motna leščerba, pritrjena zadaj na vozom, da je nihče ne vidi. Tu bi bilo dobro, da bi imeli vsamiki tablice s številkami kakor kolesarji.

Slovo vzornega šolnika

Poljana, 5. oktobra. Izredno priščno je bilo te dni slovo Poljan od dolgoletnega šolskega upravitelja g. Janka Kokača in njegove soproge, ki sta bila nedavno na lastno prošnjo premešena v Višnjo goro. Ko je prišel g. Kokač preč 14 leti s Koroske Bele v našo dolino, se je takoj posvetil napredku domačega kraja. Ni bil le šoli zgrajen upravitelj in mladini učitelj, tudi izven šole je bilo njegovo delo vsestransko. Pod njegovim vodstvom ali ob sodelovanju so procvitela mnoga društva: Sadržarska družnica, Električna zadruga, Tujsko-prometno društvo, Sokol, JUJ, ki je imelo v njem svojega podpredsednika itd.

Poslovilni vačer je zbral številne prijatelje in predstavnike javnega življenja. Za vztrajno in nesebično delo pri Sokolu, ki izgubi njegov prosvetni odsek nenadomestljivega delavca, se je zahvalil odhajajočemu starosta tr. Pivk. Kokač je v svojem delu za splošni blagor Poljanske doline je podaril g. Slavko Grošelj, za zgradbo delo pri Električni zadrugi se je zahvalil g. Pavle Debeljak. Seveda pa so se kar najiskrenejše poslovili od svojega upravitelja in njegove soproge učitelje tudi šolski otroci in učiteljski zbor, ki bo pogrešal svojega dobrega vodnika. Ni bilo lahko slovo — ljudi, ki bi znali in hoteli prijeti za delo povsod, ni mnogo. Vpravi zato pa spremlja g. upravitelja Kokača in go soprogo naša najljepša želja, da bi uživala na novem službenem mestu čim več sreče in zaljubljenosti.

Z vozom v deroči potok

Železniki, 5. oktobra. Da bi pripeljal domov hode za ureditev apnenice, je odšel v torek jutraj hlapec posestnika Petra Pintarja iz Praprotnega v Selski dolini s konjem in vozom v Podrož nad Zali lok. Hlapec Francetu se je pridružil domači sin Ivan in delo je šlo hitro od rok. Hlodi so bili naloženi in že se je hlapec vračal proti domu, ko se je pripeljala huda nesreča. Čim je namreč privozil voz do ceste pri Podrožju in na most, so iznenada odpovedali oporniki in med trščem se je sesul most, z njim vred pa je padel v gločino tudi konj z vozom, vsi hlodi in hlapec. Prvi se je rešil vezi konj in se iznebil hladnih valov, dokaj hujša pa je predla hlapecu, ki so ga hlodi močno etisnili, čeravno jih je zaradi deževja narasla voda že prišla odplavljati. Slednji se je France le toliko izmotal, da je prišel plavati in se skušal rešiti. Bil pa je preveč upeljan in po njem bi bilo, ker ga je deroča voda zagrnila, da mu ni v zadnjem trenutku prišlo na domoči sin Ivan, ki ga je truš in ropot zmotil pri delu v grapi, da je odhitel k mostu. Potapljaloketmu hlapecu je prožil veje in roko, tako da se je le-ta slednji rešil.

Voz so spravili iz vode kasneje, obvestili so tudi gospodarja, ki je prihitel na kraj nesreče s kolesom. Hlapec je nudila prvo pomoč zdravniku dr. Strnadova v Železnikih, a davi so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, ker so mu prizadeli hlodi hude notranje poškodbe. Konju in vozu se ni zgodilo nič hudega, a škoda je le velika, kajti ves naloženi les je odnesla voda.

Iz Maribora

Mariborčani za slovenski Korotan. V nedeljo, dne 10. oktobra se bomo vsi polnostevino udeležili manifestacijskega zborovanja, ki ga bosta priredila v Narodnem domu ob pol 11. uri mariborska podružnica Branibora in Klub koroških Slovencev z bratskim sodelovanjem raznih organizacij in vsega narodno zavednega občinstva. Po zborovanju bo v frančiškanski cerkvi služba božja za naše borce, ki so padli na koroški fronti po prevratu.

Barake — sramota Maribora. Že neshetokrat se je v časopisju in drugod podarjalo, da so barake v Danjovski ulici sramota Maribora. V barakah žive najromanejši sloji našega mesta. Njihove življenjske prilike so vse precej nego človeške. Barake so legio raznih bolezni, barake so gnezdo nemorale. Že ponovno so bili ti ljudje v predmetnih barakah in vagonih deležni obijub, da bo mestna občina zgradila zanje male hišice, kjer bodo stanovali proti plačevanju nizke stanarine. Mestno občino imajo v rokah tako zvani katoliški ljudje, oni, ki skrbje za morelo in zdravje meščanov. Zato vprašamo te gospode, kako dolgo bodo še pustili, da se prireajo v teh barakah prave orgije, da se tam ved nepravilnih razmer razvijajo krali vsakterih bolezni? Proč z barakami! Občina naj preskrbi tem siromakom človeku dostojna stanovanja. To je naša želja.

Lep uspeh trboveljskih slavčkov. V torek zvečer in včeraj dopoldne so peli trboveljski slavčki Mariborčanom. Odveč je pisati o sposobnosti tega zbora. Uspeh v Mariboru je bil sijajen, pevec in dirigent g. Šuligoj so bili deležni toplga aplavza.

Je to katoliško? V Mariboru se je včeraj pripetil kaj čuden dogodek, ki pa ni osamljen v slovenski kroniki današnjih dni. Poročali smo, da je podlegel kot žrtev noža 45letni vinčar Alojzij Hladnik iz Košakov. Včeraj je bilo njegovo truplo pokopano. Za krsto je šla le njegova težko prizadeta žena. Brez duhovnika in brez cerkvenega obreda so zagrebli nesrečnikovo, bolj rečeno siromakovo truplo v zemljo. Ni manj znano, zakaj je bil pokop brez cerkvenega obreda.

Vemo pa, da se mariborska javnost upravičeno zgraža nad tem svojevrstnim pogrebom. Katoliški svetniki, ki so tam?

Ogenj v županiji. V noči na sredo je zgorelo gospodarsko poslopje župnišča pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Škoda je okoli 25.000 dinarjev. Orožniki so uvedli strogo preiskavo, ker sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Vojaški kapelnik g. Jiranek, ki je znan po uspehih koncertih vojaške godbe v mariborskem parku, bo sodeloval v ta-

Za one gospode, ki se brijejo vsak dan priporočamo CIMEAN brivsko kremo. Rezilo bo gladko teklo in koža bo sveža brez mozoljev.

kajšjem gledališču. Radi letošnjega razširjenega glasbenega delokroga se je gledališka uprava pogodila z novim vojaškim kapelnikom za sodelovanje v gledališču. Gospod Jiranek je tudi drugod z uspehom deloval v gledališčih, tako zlasti v Pragi, Beogradu in Banja Luki.

Razstava ženskih ročnih del. V beli dvorani Uniona je do 8. t. m. zanimiva razstava ženskih ročnih del. Ogled te razstave toplo priporočamo.

Napadalec mu je iztaknil oko. V Oseculu v Slovenskih gorah je neznanec napadel 17letnega posestniškega sina Matveža Čuka in mu z nožem iztaknil levo oko. Rani mu je tudi desno, tako da je v nevarnosti, da mladenič popolnoma oslepi. Žrtev brezvestnega napada je v bolnici.

Beležnica KOLEDAR

Danes: Četrtek, 7. oktobra katoličani: Justin.

DANASJNE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zločinec iz Eden bara.
KINO IDEAL: Zavržena žena.
KINO SLOGA: Hči Samuraja.
KINO UNION: Marija Stuart.
KINO MOSTE: Silhuete, Dušica Rožamarija.

SPD: predavanje g. Dušana Jakšiča o Transilvanskim Alpah ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahrenovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Izpod sira

Znanje tujih jezikov je jelo pri nas občutno pojemati. Krive so šole, iz katerih so nam prav po nepotrebnem vrgli nemščino, ki je naša mladina najbolj potrebna. Njeno mesto je zavzela deloma francoščina, toda ne v toliki meri, da bi se je mladina temeljito naučila, predno zapusti šole. Tako prihaja iz naših šol naraščaj, ki prav za prav ne zna dobro nobenega tujega jezika, kar ima zelo žalostne posledice.

To, kar so nam vzele šole, bi radi nadomestili vsaj deloma s tečaji. Vse polno imamo tečajev tujih jezikov — ruščine, češčine, francoščine, angleščine in celo esperanta. Prav je, da se učimo tujih jezikov, saj je njih znanje človeku potrebno, no, kakor voda ribi, če ga zanes pot v svet. Toda na nekaj pozabljamo pri vseh teh tečajih. Nujno potreben bi nam bil tudi tečaj slovenščine, da bi ne »svršile« več grdega mrcvarjenja našega lepega jezika, da bi ne »držali« predavanje, ne zamenjavali ovinkov z zavoji, ne izkazovali esperantizma nezasluzene časti s tem, da ga pismo z veliko začetnico in sploh, da bi izginila iz slovenščine vsa grda navlačka, ki je v nji vedno več.

Z Jesenic

Nesimetrična ureditev grobov na pokopališču. Kakor vsako leto pred Vsemi svetili, tako je tudi letos v lepem vremenu na pokopališču vedno dosti ljudi, ki popravljajo grobove svojih ranjkih. V zadnjem času je bilo na novem delu pokopališča prestavljenih več res zelo lepih spomenikov, ki pričajo o dobrem okusu in ljubezni svojcev do svojih pokojnih, ki snivajo pod hladno rušo. Žal pa pristojni čimtelji že takoj v početku niso polagali pažnje na pravilno ureditev grobov, ki so zelo različni po dolžinah. Pokopališki načrt predvideva ob stenah dolžino grobov 270 cm. Toda tega predpisa se malokdo drži, temveč dela vsak kakor sam hoče. Dolžina nekaterih grobov znaša komaj 150 cm, pri drugih pa po 270 cm in to pri grobovih odraslih oseb. Da je pri takih razlikah nemogoče urediti lepo in ravno pokopališko stezo, je samo ob sebi razumljivo.

Sadni trg je na Jesenicah v zadnjih tednih dobro založen. Ugodna sadna letina je precej ugodno vplivala tudi na cene. Kupčijo s sadjem in drugimi deželnimi pridelki lepo uspeva, tako da se večina kmetov že v opoldanskih urah s praznimi vozovi vrača nazaj na svoje domove.

Raca in tele

V sosedni vasi imajo telička s tremi nogami.

Baži no, to bo gotovo raca.

Oprosti, saj vendar razločujem raco od teliča.

Balet »Vrag na vasi«

Popoln uspeh velikega baleta Mlakarjev in Lhotke tudi v Ljubljani

Ljubljana, 7. oktobra. Tudi druga, sinočnja predstava velikega vsevečernega baleta je privabila v našo opero toliko občinstva, da je bila hiša nabito polna in so morali postaviti celo nekaj stolov v pritličje. Po zmagah v Švici, Nemčiji in Zagrebu so Mlakarja in Lhotke upravičeno ponosni na popolni umetniški uspeh in topli sprejem tudi v hladni Ljubljani.

Jugoslovanska folklor v glasbi, dejanju in opremljeni baletu je privabila v našo opero toliko občinstva, da je bila hiša nabito polna in so morali postaviti celo nekaj stolov v pritličje. Po zmagah v Švici, Nemčiji in Zagrebu so Mlakarja in Lhotke upravičeno ponosni na popolni umetniški uspeh in topli sprejem tudi v hladni Ljubljani.

Jugoslovanska folklor v glasbi, dejanju in opremljeni baletu je privabila v našo opero toliko občinstva, da je bila hiša nabito polna in so morali postaviti celo nekaj stolov v pritličje. Po zmagah v Švici, Nemčiji in Zagrebu so Mlakarja in Lhotke upravičeno ponosni na popolni umetniški uspeh in topli sprejem tudi v hladni Ljubljani.

Vsi naši dnevniki so že pred premiero obširno poročali o bogati, živahni, vseskozi pestri, dramatsko efektivni vsebini dejanja in o Lhotkovi tehni, mojstrski napisani glasbi, duhoviti instrumentalnosti, njeni apar tni in tako zgornji ilustrativnosti. Citati smo že, da so Mlakarja in Lhotka ustvarili libreto in partituro, ki sta s svojo izvirnostjo, notranjo in zunanjo silo pridobila povsod, kjer so ju spoznali, navdušeno priznanje in pohvalo. Tudi Gledališki list prinaša celo vrsto kritik zagrebških, švicarskih in nemških listov, ki so vse iste sode, da je »Vrag na vasi« s svojo glasbo in s svojimi dogodki čisti uspeh, ki je izreden in v polni meri zaslužen.

Aplavzi, navdušeni vzkliki in šopki so spremljali tudi v Ljubljani obe doedandji predstavi in kar nič ne dvomimo, da se napolni naša opera tudi ob tretji uprizoritvi. Saj je uprizoritev, v kolikor to dopušča naša tema oter in ostala sredstva, tudi pri nas dovršena. Koreograf in režiserja Pia in Pino Mlakar ter dirigent ravatelj Polič so storiili resnično vse, da smo gledali s polnim zadovoljstvom v Ljubljani dolejši sploh največji in najlepši balet, ki je obenem naš, jugoslovanski.

Na sedmih prizoriščih se odigrava dejanje. Režiserja sta jih označila z najboj potrebnimi sredstvi, da je imel plesni zbor s solisti čim več prostora za svoje nastope. Vendar sta dosegla prav lepe, mične, tudi močno efektne in istimno poetične scene.

Glavni vlogi. Jelo in Mirka igra Pia in Pino Mlakar. Brez dvoma je Pino Mlakar v plesni umetnosti na vrhuncu in v svoji tehnični dovršenosti, telesi in mični vztrajnosti visoko stoječ mojster, ki nadkričuje vse osebe.

Pia Mlakarjeva mu je sorodna tovarišica, ki obvlada svoje telo v vseh kretanjah s čudovito mehko, izvaja vse plesne in plastomimne prizore plastično in verjetno ter razvija, stopnjuje in zaključuje svoje gibe logično in vseskozi estetsko. V pantomimskih scenah je razumljiva tudi laika.

Izvrsten Vrag je O. Horncik, poln humorja in groteske; odlična plesalka je O. Trčeva, ki plesno buravno fazo valčka; karakterni prav dober je snubec Z. Platar, izredno posreben hrvaški Vasek ter strahopetna žena I. Senešič. Veliko sodelujočih je skupna glasbena plehna kuh-

ka, ki jo daje izredna nadarjeno dekletce N. Čagodejeva.

Ansambel je vzorno vigran, točen in precizen. Nikjer ni vrzeli, in imaš vedno vtisk popolne povezanosti in naravnosti vseh, ki so na odru. Del baletnega ansambla zagrebškega Narodnega kazališča je sodeloval resnično z vso vnaemo in vztrajno napeto igro. Zagrebška hrvaška garderoba pa je še posebno močno dvignila s svojo lepoto pestre ljudske prizore na seju mu in na izprehodu svatov ter je bila v tem pogledu zlasti srečna humorna slika na ogledih v Jelini rojstni hiši. Razen domačega baleta sodeluje tudi ljubka skupina dece v zadnji sliki pod idilsko cerkvico. Naš mešani operni zbor pa odlično nekatere prizore s spevi, bodisi v ozadju, bodisi na prizorišču.

V splošnem bi bile nekatere scene udarnejše, ako bi bile krajše, zlasti finale trpi na raztegnjenosti. Res je včasih dobroga kar preveč. Toda o tem govore priobčene kritike.

Avtorji, Pia in Pino Mlakar ter še posebej FranLhotka so bili neshetokrat klicani na rampo ter so se lahko prepričali, da so želi iskreno priznavan, močan uspeh, na katerega so upravičeno ponosni.

Fr. G.

Za zaposlitev vojnih invalidov

Ljubljana, 7. oktobra. Na zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta je sprožil obč. svetnik dr. Joža Bohinjec naslednji samostojni predlog:

Organizacija vojnih invalidov je javnosti že pogosto obrazložila tešak gmojni položaj, v katerem umirajo vojni invalidi. Zaznali smo za slučaje, ki so naravnost strašni in v pravo sramoto naši kulturi in naši socialni miselnosti. Vojni invalidi ne morajo biti samo objekti socialnega skritstva, oni so mnogo več: oni so najdragocenejši in največje žrtve svetovne vojne in prizadevanj za našo nacionalno, državno-politično svobodo. Vojni invalidi so bili prisiljeni, da so celo v svojem velikem patriotizmu izrekli besede ostre in težke obsodbe brezbriznosti državne politike za vojne invalide.

Ne samo država, vsa javnost, vsak posameznik, zlasti javne korporacije so dolžni, da se v svojem delokrogu, zlasti pa v okviru pozitivnih zakonskih dolžnosti zanimajo za usodo vojnih invalidov in da o tem vodijo najvestneje račune. Vojni invalidi so se morali prilagoditi, da se skoro nihče ne briga za one predpise invalidskega zakona, ki podjetnikom privatnega in javnega značaja nalagajo dolžnosti, da morajo zaposliti gotov odstotek vojnih invalidov. Vojni invalidi so morali povedati, da se nihče ne potruje olajšati njih usode a tem, da bi njih otroci pri podeljevanju služb pod drugega enakimi pogoji imeli priložnost.

Ljubljana naj napravnim vojnim invalidom v polnem obsegu stori svojo dolžnost, v prvi vrsti ono, ki je pisana v pozitivnem zakonu, nato vse one dolžnosti, ki so zapisane v zapovedih nacionalne hvalčnosti napram vojnim invalidom.

Predlagam:

1. socialno-politični odbor naj ugotovi točno število vseh vojnih invalidov, ki so zaposleni v službah mestne občine z označbo položaja in prejemkov. Na podlagi te ugotovitve naj obč. svet stori vse potrebno, da bo v mestni službi zaposleno najmanj

DNEVNE VESTI

Kongres Jugoslovenskega zdravniškega društva. Letošnji kongres naših zdravnikov bo od 10. do 12. t. m. v Novem Sadu. Na dnevnem redu je več referatov iz medicinske stroke. Med referenti je tudi primarij dr. V. Meršol iz Ljubljane. Prijaviteljnih je okrog 50 predavateljev naših in inozemskih udeležencev kongresa.

Legitimacije vpokojencev za znižano voznino. Z odlokom generalnega direktorja državnih železnic je dovoljeno izdajati upokojenim državnim uslužbencem izven prometnih ustanov legitimacije za znižano voznino takoj po upokojitvi, toda pod pogojem, da prejeto akontacijo na pokojnino, kar mora potrditi oblast, ki akontacijo daje.

Zborevanje gostilničarjev in vse države. Včeraj dopoldne je bila v Splitu seja uprave Zveze gostilničarskih združenj in delegatov gostilničarskih organizacij primorske in celinske. Dasi se je pričela v Splitu izredna glavna skupščina Zveze gostilničarskih združenj v navzočnosti delegatov iz vse države. Na dnevnem redu so važna aloskova vprašanja, med drugim vprašanje avtorskih honorarjev in nove uredbe o gostilnah in hotelih. Govorilo se bo tudi o našem hotelstvu s posebnim ozirom na turizem.

Tuji se vedno prihajajo v Dalmacijo. S parnikom »Kralj Aleksander« je prispela včeraj jutraj v Split večja skupina avstrijskih turistov, dopoldne pa skupina nemških turistov. S parnikom »Lovčnik« je prispela skupina avstrijskih novinarjev. Danes popoldne pripluje v Split veliki angleški parnik »Arandora Star«, s katerim se pripelje okrog 400 turistov, večinoma Angležev.

KINO SLOGA

»HČI SAMURAJA«
Prvi veliki nemško-japonski film v režiji znanega tvorca alpinističnih filmov dr. Arnolda Fancka.
Setsuko Hara Isamu Kosugi

MAVICA

Sijaj in nižine Pariza
v vefilimu genialnega režiserja
ZLOČINEC IZ EDEN BARA
Harry Baur Inkišnof

UNION

Največji zgodovinski film
MARIA STUART
v glavnih vlogah Katarina Hepburn in Fredrich March

Eden izmed obiskovalcev tega filma, ki ga bo dočel zreb, bo dobil modern damski klobuk po vzoru Marije Stuart, model Salona Truda. — Klobuk je razstavljen v Unionu.

Danes predstava ob 16. uri, obe večerni predstavi odpadeta vsled Krekove proslave.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Borba dela v Ljubljani išče mlinarja, vrtnarja, trgovskega vajenca, vajenca za pletenje bičja, kamnoseka za obdelavo umetnega kamna in brusarja za poliranje.

Nove stanovanjske hiše v Zagrebu. Po silnem padcu gradbene delavnosti v Zagrebu v letih 1933-34 se je položaj predelanih nekoliko izboljšal, lani pa se bolj. Letos je gradbena delavnost v Zagrebu zopet nekoliko nazadovala, vendar pa ne občutno. V prvih devetih mesecih lanskega leta je bilo izdanih 482 gradbenih dovoljenj, letos pa samo 458. Letos je dobil Zagreb okrog 220 novih stanovanjskih hiš in vil, grade jih pa še okrog 150.

Vozna olajšava za proslavo v Skopju. Poročilo smo že, da bo 26. oktobra v Skopju proslava 25letnice osvobodjenja južne Srbije. Prometni minister je dovolil udeležencem proslave polovično voznino. Vozna olajšava velja od 22. do 30. t. m. za potovanje v Skopje in od 26. oktobra do 8. novembra za povratek.

NA MORSKE RIBE

danes in jutri
h »KMETU« — Gospodarska cesta

Cankarjev »Za narodov blagor« v zagrebškem gledališču. Drevi uprizerji zagrebško gledališče Cankarjevo komedijo »Za narodov blagor«. Prvič so uprizerili v Zagrebu to komedijo 27. aprila 1934 in sicer tudi takrat kakor zdaj v režiji Hinka Nušića.

K večjemu počitku so včeraj položili v Varaždinu g. dr. Slavka Milanića, ki je bil zadnje čase ravnatelj podružnice zavarovalne zadrge »Croatia« v Noem Sadu. Pokojnik je bil tudi v Ljubljani dobro znan in spoštovan, saj je bil več let šef organizacije ljubljanske podružnice »Croatia«. S svojim lepim značajem in tudi s svojim delovanjem v različnih naših organizacijah si je pridobil mnogo prijateljev. Pokojnika bomo ohranili v najlepšem spominu.

Brezovica. Zdal smo v neposrednem sosedstvu v ljubljansko občino, a kljub temu smo še vedno odrezani od Ljubljane kakor zapuščen vas. Nedavno smo dobili sicer še enega pismo, vendar se še dogaja, da prejemamo pošto pozno dopoldne ali šele drugi dan. Liste prejemamo navadno stare. Za te nedostanke zdaj pa ni več nobenega opravičila.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, hladno in spremenljivo vreme. Včeraj je deževal skoraj po vseh krajih naše države. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 25, v Skopju 23, v Sarajevu 18, v Mariboru 16, v Beogradu 11, v Zagrebu 10, v Ljubljani 9,8. Dasi je kazal barometer v Ljubljani 764,9, temperatura je znašala 7,6.

Drava naplavlja žensko truplo. Včeraj je naplavlila Drava pra Varaždinu truplo 28 do 30 let stare ženske. Utopjenka je baje doma iz Slovenije. Truplo je že razpadlo. Vse kaže, da je ležala še mesec dni v vodi. Neznano utopjenko so pokopali v Varaždinu.

Peroka v saporu. V jetniški kapelici okrogne sodišča v Siteniku so imeli v torek zanimivo poroko. V preiskovalnem zaporu sedi že tri mesece 27letni Gjoko Kovačević, obtožen, da je v Gablovu posilil mlado kmetico Jurko Barčičevo. Fant je bil do ures zaljubljen v Jurko in prigovarjal ji je, naj se poroči s njim, pa ga Jurka ni marala. Končno jo je fant s pomočjo svojih prijateljev ugrabil, potem pa posilil. Jurka ga je ovdela in prišel je v preiskovalni zapor. Ta čas se je pa omeščalo njeno arce in vzbujala je fanta, ki jo je bil posilil. Hotela ga je rešiti iz preiskovalnega zapora. Ker pa ni šlo, je sklenila omočiti se s njim. Tako je prišlo do poroke v jetniški kapelici. Kovačevića so izpustili iz preiskovalnega zapora in sodnik je še čestitil poročenca.

Križevci—Zagreb med Lonjico in Vrbovsko luko je nabiral neki kmot včeraj gobe, pa je našel golo, že razpadajočo žensko truplo. Sodna komisija je ugotovila, da je morala biti neznanica umorjena že pred dobrim mesecem. Stara je bila 25 do 30 let. Na okostnjaku niso mogli najti nobenih sledov zločina, zato sklepajo, da je zločinec svojo žrtev zadavil.

Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tyrševa 1/III, tel. 38-79, naproša vse turistične, trgovske, sportske, narodno-obrambene, umetniške, verske in druge ustanove, da javijo takoj termine svojih bodočih prireditelj za kolikor vpisa v turistični letnik 1937/38. V kolikor bi točen termin še ne bil določen, se naproša samo za naslov prireditelje. O vsaki prireditvi bi bilo podati povsem kratek opis.

Z uspešnim praškom se je zastrupila. Učiteljica klavirja v Novi vasi pri Zagrebu Katarina Pavličić po cele noči ni mogla spati in pomagati si je hotela z uspešnim praškom. Vrela pa ga je preveč in se je onesvestila. Prepeljali so jo v bolnico, kjer ji pa zdravniki niso mogli rešiti življenja. V torek je umrla.

Večerni trgovski tečaj na Christofovem učnem zavodu, Ljubljana, Domobranska c. št. 15, prične 7. oktobra (kujigovodstvo, računstvo, pisarniška dela, korespondenca, nemščina, stenografija, strojepeje). Vpisovanje še ves teden dopoldne, popoldne, zvečer do 8. ure. Brezplačni prospekti!

DANES

zvečer in vsak četrtek, soboto in torek

V RESTAVRACIJI HOTELA »UNION«

KONCERT

Po 9. uri družabni večer s plesom brez vstopnine

Se priporoča P. ŠTERK — restavratore

Vsa tujsko-prometna društva, ustanove in podjetja obveščamo, da nam morajo najkasneje do 14. t. m. poslati slikovni material za tujsko-prometni album »Slovenija« — biser Jugoslavije, ker se na zakasnele pošiljke ne tomo mogli ozirati. — Tujsko-prometna sekcija SEA.

Iz Ljubljane

Bratje četniki! Udeležimo se v čim večjem številu žalne svečanosti za našim blagopokojnim vitežkim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, dne 9. t. m. ob 20.30 v Narodnem domu, da pokažemo, kako nam je ostal svetel in nepozaben spomin na blagopokojnega kralja mučenika. Istotako se udeležimo odkritja spominke plošče vitežkemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, dne 10. oktobra ob 11. ki jo odkrije »Narodna odbrana« v narodni šoli v Domžalah. — Uprava Cetniškega združenja.

Včerajšnji živinski sejem je bil zelo slab zaradi neugodnega vremena. Posebno malo je bilo prigrane goveje živine. Napredaj je bilo samo 49 volov, a še teh niso prodali, temveč samo 20. Krav je bilo na sejmu 34, prodali so jih pa samo 9. Telet je bilo napredaj 18, prodanih pa 14. Prašičev za kakol je bilo pripelanih 9, prodanih pa samo 4. Precej je bilo prašičev za rejo, in sicer 197, a prodali so jih komaj 47. Izredno malo je bilo napredaj konj, samo 57, a prodali so jih samo 20. Cene so ostale nespremenjene.

Društvo »Taborec«. Člani, udeležite se polnočestno današnjega rednega članskega sestanka, na katerem bo predaval ga dr. prof. Angela Piskernik o težkih prilikah Slovencev na Koroskem. Sestanek bo kakor vedno ob 20.30 v realni kemični predavalnici (Vegova ul.). Iskreno vabljeni prijatelji.

—lj Pomembnejši spominski dnevi. Vsejerna zavarovalnica v Ljubljani izdaja za svoje člane mesečnik »Naša moč«, ki ima tudi rubriko z naslovom »Pomembnejši spominski dnevi«. Urejuje jo prof. dr. V. Šarabon. Naj omenimo le, kateri so pomembnejši spominski dnevi po »Naši moči«. 8. oktobra je desetletnica Krekove smrti; 10. oktobra obhajamo obletnico koroskega plebičaita; 10. oktobra 1492 je stopil Kristof Kolumb na ameriška tla itd. Gospod profesor je pa posabl — ker je profesor, mu moramo oprostiti — obletnico kraljeve smrti, sicer bi pa marsikdo mislil, da 9. oktober ne spada med pomembnejše spominske dneve.

—lj Akademiki! V soboto ob 11. bo pred kipom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v avli univerze žalna spominska svečanost za blagopokojnim kraljem. Vabimo vse akademike, da se svečanosti udeležijo v čim lepšem številu. — Nacionalni akademiki.

—lj Esperantska opera v radiu. Danes v četrtek, bodo oddajale češkoslovaške radijske postaje Brno, Praha in Moravska Ostrava ter Francoska Lyon P. T. T. (463) esperantski prevod Smetanove opere »Poljub«. Igral bo radioorkester postaje Brno, peli pa pevec občinskega gledališča v Brnu. Oddaja bo od 21.30 do 22.35. Klub esperantistov (Cankarjevo nabrežje 7) vabi vse, ki nimajo lastnih aparatov, a bi radi opero slišali, naj jo pridejo poslušat v njegove prostore.

Danes (četrtek), petek in ponedeljek ob 20. uri, v soboto ob 17. in 20. uri dva vefilma naenkrat

„Silhuete“

in

„Dušica Rožmarinija“

Po romanu, ki izhaja v »Slovencu«

KINO MOSTE

—lj Pogreb nenadoma preminulega Janeza Vencelja bo jutri dopoldne ob 9. izprid mirivanih pri Sv. Krištofu na pokopališču k Sv. Križu.

—lj Z veselo burko »Zaklanci stavkajo« gostuje Nar. prov. dr. Vodnik v Zg. Siški v novi dvorani g. Martina plega Gaslinca dnova v Zg. Siški, v nedeljo 10. oktobra ob 20. uri. Ne zamudite ogledati si nadvse zabavne priredbe, ker ne bo vam žal.

—lj Trgovce in njih nameščence opozarjamo na večerni trgovski tečaj pri Christofovem učnem zavodu, Ljubljana, Domobranska c. 15. Zahtevajte brezplačne prospekti! —lj Obrtniki in njih nameščence opozarjamo na večerni trgovski in izobraževalni tečaj pri Christofovem učnem zavodu, Ljubljana, Domobranska c. 15. Brezplačni prospekti na razpolago.

—lj Esperantski tečaj. Esperantsko društvo »Zelena zvezda« otvori danes, 7. t. m. ob 20. uri na učilišču (Resljeva c.) tečaj esperanta za začetnike: po koroski metodi bo poučeval g. Damjan Vahen; v četrtek, 14. t. m. na realki (Vegova) ob 20. uri: po Čemetodi bo poučeval g. Jerko Jelenič; v nedeljo 10. t. m. ob 10. uri v šoli v Kamniku: poučeval bo g. Anton Sterle; v soboto 9. t. m. ob 19.30 in nedeljo, 10. t. m. v gimnaziji v Kranju: poučeval bo g. Tone Logar. Udeležite se tečajev, ki jih prireja »Zelena zvezda« in SEA!

—lj Vse davčne zavezance opozarja mestno poglavarstvo v Ljubljani, da pravočasno poravnajo zapadle davčne obroke. Vse je razvidno iz razpisa davčne uprave za mesec, ki je nabit na deski mestnega poglavarstva.

—lj Predavanje SPD bo drevi ob 20 v dvorani Delavskega zbora in sicer bo predaval g. Jakšič Dušan o svojih vzponih v Transilvanski Alpi. Predavanje bodo spremljale številne slikovne slike, ki bodo pokazale vse lepote teh planin. Vstopnice dobiti danes do 18. ure v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti; ter od 19.30 pred predavalnico.

—lj Po sklepu odbora seje TKD Atene z dne 5. oktobra izrekamo javno zahvalo vsem, ki so pripomogli k zadovoljivemu uspehu nabiranih dni TKD Atene. Zbirka se bo uporabljala predvsem za ortopedski zavod. — Odbor.

—lj Udeležite se avtobusnega izleta v Trst dne 10. okt., 24. in 25. okt. in 30. okt. do 1. nov. Prijave sprejema Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telefon 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

Kakor kopel tole, tako osvoboditi usta in zoba. Posebno po močnem hrupu, ali po dehu v prašnem in suhem zraku čutite občutek svežosti in čistote, ki ga zagotavlja Chlorodont z zobno pasto Chlorodont.

Chlorodont

—lj Narodnoobrambna dneva, 9. in 10. oktobra, naj bodo izraz naše solidarnosti z zamejnimi brati Bran-i-bor, Ljubljana. —lj »Putnik«, Ljubljana, priredi dvodnevni avtobusni izlet v Trst od 10. do 11. t. m. Cena vožnje 120 din. Informacije v biljetarnicah »Putnika«.

Iz Celja

—c Regulacija Savinje v drugi etapi od železnicega mostu v Tremerju do Jerečinovega posestva na Polulahu, ki je bila dokončana pred kratkim, je stala 2.383.143 din. K stroškom so prispevali banaka uprava 1.530.000 din, mestna občina celjska 470.000 din, sreski cestni odbor v Celju 320.000 din in sreski cestni odbor v Laškem 70.000 din, državni prispevek pa je v drugi etapi docela izostal. Dolžina regulirane proge znaša 2 km, tako da je sedaj Savinja s prvo etapo vred regulirana v dolžini 3 km. Struga je razširjena na 54 metrov in poglobljena za poldrugi meter. Pred kratkim je gradbeno podjetje U. Nassimbeni iz Maribora, ki je solidno izvršilo regulacijska dela v drugi etapi, pričelo regulirati Savinjo tudi v tretji etapi od Jerečinovega posestva na Polulahu do šlandrovega kamneloma pred apnenikom v Pečovniku. Dolžina te proge znaša 800 metrov. Ob visokem stanju vode se opaža, da Savinja hitreje odteka, vsled česar se je nevarnost pogostih poplav že znatno zmanjšala. Regulacijska dela morajo biti dovršena do marca prihodnjega leta, nakar bo prišla na vrsto četrta etapa do drugega železnicega mostu in nato peta, glavna etapa: regulacija Savinje v tako zvanem celjskem ovinku pod Starim gradom in prelazitev železnice proge med obema železniškima mostovima. Slednjič je predvidena še regulacija Savinje mimo Celja do izliva Ločnice nad Celjem. Ker so vsa ta dela življenjske važnosti za Celje in vso celjsko kotlino, jih bo treba čim bolj pospešiti in najeti za kritje stroškov večje posojilo na daljšo obdobjno dobo, tako da bo nosila bremena tudi prihodnja generacija, ki bo imela vsled regulacije Savinje velike koristi.

—c Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice bo imelo svoj redni sestanek v soboto 9. t. m. ob 16. v posebni sobi nabavljalne zadrge v Celju.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

—c V celjski poštni so umrli v sredo 35letni zidar Karel Jane iz Podgorja pri Bravčevah, 37letna posestnica Neža Lovrenčakova iz Pijovca pri Smarju pri Jelšah in petletna mlinarjeva hčerka Jožefa Hrovatova s Tolstege pri Marijagradcu.

Priče ne gredo v koš...

Tudi zaradi krivega pričevanja se morajo obtoženci na sodišču čedalje bolj pogosto zagovarjati

Ljubljana, 7. oktobra. Priče igrajo na sodišču največkrat glavno vlogo. Na njih izpovedi graje sodniki svoje mnenje o krivdi ali nedolžnosti obtožencev. Zato sodnik pred zaslišanjem vedno opozori priče na posledice krivega pričevanja. Sleherni priči razstavlja in kratko tozadevne določbe kazenskega zakona, ki grozijo celo z robijo vsem, ki na sodišču lažno pričajo ali celo po krivem prišedejo. Sodniki vedo, da ljudje subjektivno opazujejo dogodke in si jih po svoje razlagajo ter da so izpovedi priče zaradi tega navadno polno predsodkov. Dostikrat pripoveduje kakšno pričo na dolgo in široko, kako se je kaj zgodilo, nazadnje se pa izkaže, da sama ni videla niti desetino vsega, kar je povedala, temveč je silila od drugih, kako se je kaj pripetilo. Sodnik pa hoče vedeti samo to, kar je priča sama videla in slišala.

Večkrat izpovedo priče čisto natančno in podrobno o obravnavanih dogodkih in trde, da je bilo tako in nič drugače ter da govorijo samo resnico in ničesar drugega. Ko pa zaslišajo še dve ali tri nadalje priče, se izkaže, da je izpoved prve priče po vsej nujnosti napačna. S tem se ni rešeno, da je prva priča vedno govorila nesresnico in po krivem pričala. Vsako pričanje je subjektivno. V najboljši veri, da govori resnico po svoji najboljši vesti, se priče dostikrat motijo, ker popisujejo dogodke, kakor so jih subjektivno doživeli. Najbolje je objektivno gledati na svet in življenje, ker je človek nekevrstno perspektivističen, bitje in ne »samovoljno« bitje, kakor mislijo nekatere filozofije in teologije. Vsek gleda svet in življenje v svoji osebni perspektivi. Večina gleda na stvari v žanjski perspektivi, manjšina pa v ptičji perspektivi. Sodnikova naloga je, da iz vseh nasprotujočih si izpovedi priče izlušči jedro resnice z največjo verjetnostjo.

Najbolj opreznosti so pa sodniki pri pričah, ki z velikanskim zaletom začno pripovedovati potek dogodkov in pri vsaki tretji besedi zatrjujejo, da lahko na vsako besedo stokrat prišedejo. Ako bi sodniki pustili vse take priče pri sebi, bi zapustili sodišče vsak dan najmanj en krivoprišeznik. Zato so pri sebi v kazenskih tožbah tako redke. Le v velikih procesih prižgo obe svedci poleg razpela in dvignejo priče tri prste. Sodniki sami so torej tako previdni, da preprečijo kriva pričevanja in krive prišede. Čedalje bolj pogosto obtožbe državnega tožilca zaradi krivega pričevanja namreč kažejo, da ljudje dandanes tudi pričevanja in prišede ne vzamejo več tako

resno, kakor bi bilo potrebno. Naj povemo, kako se je zgodilo s prodajcem sadja Ovnom Leopoldom iz Rožne doline, ki je mislil, da gredo izpovedi priče takoj po razpravi v koš.

Obtožnica mu je očitala, da je 25. januarja na sreskem sodišču kot priča lažno izpovedal, da je spal nekoč pod kozolcem blizu hiše posestnika Josefa Černeta iz šiške in da je tedaj slišal, kako je Černetov hlapec Razboršek Ivan rekel Černetu: »Pazite, da nas kdo ne sliši in da naše pričevanje ne pride na dan, ker so naše priče že v koš!« O tem je pravil kmalu nato posestniku Habjanu Josipu, ki se je prav dal s Černetom. Černe in Habjan, ki sta sosed, sta imela že vrsto pravih, kakor sta sklenila pred sodiščem nekakšno generalno poravnavo. Kljub temu je Habjan 6. septembra lani zopet ponagajal Černetu. Ko je popravil svojo streho, je zmetel nekaj opeke v Černetov cvetlični vrt in mu uničil sedem dalij. Habjan je bil zaradi tega obsojen na 100 dni denarne kazni.

Oven je torej povedal Habjanu, kaj je slišal ob Černetovem kozolcu, in naravnost je, da je Habjan v svoji novi pravdi proti Černetu predlagal Ovn za pričo, ki naj bi potrdila, da je Černe po krivem pričal. Pred sodnikom poimencem okrožnega sodišča je zaradi krivega pričevanja obtožen Oven vztrajal pri svojem. Sodnik je zaslišal tudi Černeta, ki je povedal, da se je Oven s svojim pričevanjem hotel samo maščevati nad njim. Oven se je zelo razburil in je vpil, da revež nima nikoli prav, bogataši pa imajo vedno prav zato, ker imajo denar. Černetu je obtoženec vrtil sodnika zabrusil hude žaljivke v obraz. Sodnik je obtožena s težavo pomiril. Černe je pa izjavil, da ga bo obtožil zaradi hudih klevet. Še bolj divji je postal Oven, ko je sodnik prečital sodbo, s katero je bil Oven zaradi krivega pričevanja obsojen na 2 meseca zapora. Odnova žena je vdira v sodno dvorano in je močno pomirila, preden je z močemo odšla iz dvorane, je pa še sama oklevetala Černeta. Oven seveda kazni ni sprejel in je demonstrativno odšel, kmalu se je pa vrnil čisto miren in je prosil sodnika za številko akta, češ da se bo pritožil na najvišje mesto. Sodnik mu je pojasnil, da bo dobil kmalu pisemno sodbo in se bo nato lahko pritožil.

Vsi, ki pričajo na sodišču, naj si zapomnijo, da priče ne gredo v koš, temveč v akte, katere shranijo na sodišču in jih lahko vsak trenutno vzamejo s polic, kakor vse druge kazenske akte.

li Karakega merja in dalje po reki Pjani. Ta pot je bila dolga okrog 2.500 km. Z novo železniško progo bo pa skrajšana na 120 km okolišne železnice. Novo železnico bodo gradili politični izgnanci v Sibiriji. Dostaj je bila najsevernejša železnica na svetovni marmanska, ležala na 68°56' severne širine.

Tragedija mladih zaljublencev

V nekem plzenskem hotelu se je odigrala v ponedeljek tragedija mladih zaljublencev. 21-letni natakari Josef Kejha je imel ljubavno razmerje s 16-letno laborantko Emilijo Massnerjevo, hčerko delavke iz Prage. Hotel se je poročiti z njo, pa njeni starši niso hoteli o tem ničesar slišati.

Kakor je v takih primerih že navada, sta se zaljubljenca odločila za skupno smrt. Dekle se je odpeljalo s svojim fantom v

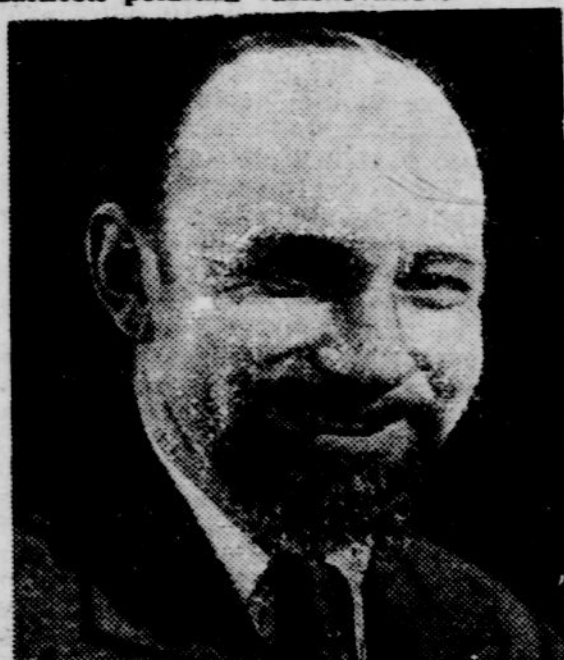
Pizen, kjer sta si privoščila še nekaj dobrot v nočnih lokalih, da bi za slovo od življenja izkoristila še zadnjo noč. Zapravila sta skoraj ves denar, končno sta pa najela v hotelu sobo. Domenila sta se, da bo dekle zaspalo, potem bi ji pa fant zabodel nož v srce.

Zaspali pa vso noč nista mogla. In že se je bližalo jutro, ko je utrujeno dekle končno vendarle zaspalo. Tedaj se je fant odločil za zločin. Vzel je steklenico in na vso moč udaril z njo dekleta po glavi. Steklenica se je razbila, dekle je kričnilo in padlo s postelje. Videč, da še ni mrtva, je pograbil fant drugo steklenico in udaril nesrečno dekle še enkrat po glavi. Ker pa še vedno ni bila mrtva, jo je zgrabil za vrat, da bi jo zadavil. Ta čas so pa prihiteli na klice ljudje iz sosednih sob. Ker je bila soba zaklenjena, so poklicali policijo, ki je razbila vrata in našla obokanega mladeniča, sklonjenega nad umirajočim dekletom. Za samomor ni imel več poguma. Policija ga je aretirala in izročila sodišču.

Letala v polarni noči

V Rusiji in Ameriki še vedno upajo, da bodo našli Levanovskega

Polarni raziskovalec sir Hibert Wilkins, ki se je udeležil iskanja Levanovskega z ameriške strani na hidroavionu s slavnim pilotom Kenyonom in tričlansko posadko, se je vrnil oni dan v Washington. Njegovo letalo je preletelo 19.000 milj, od tega 12.000 milj v Arktidi v megli, dežju in snegu. Moral se je vrniti, kajti njegov hidroavion se lahko spušta samo na vodo, ki je pa zdaj v polarnih krajih že pokrita z ledom. Wilkins pravi, da je tretja Levanovskega še iskati in sicer od evropske in ameriške strani. Potrebna so pa letala, ki lahko letajo zelo daleč, in ki imajo namestu koles smuči. Kenyon priporoča, naj bi si pripravile pomožne ekspedicije na obeh straneh več baz na ledu, opremljenih z radijskimi postajami. Wilkins in Kenyon sta v imenu posadke svojega letala izjavila, da se bosta še udeležila iskanja Levanovskega, če bo treba. To je pa treba smatrati samo za skromen izraz solidarnosti polarnih raziskovalcev.

Na Rudolfovem otoku posadka pomožne ekspedicije Seveleva vsak dan skrbno enaži letala in jih ima vedno pripravljena. To je naporno in nevarno delo, kajti smeg in ivje neprestano pokrivata letala, čijih krila so velika kakor streha velike hiše. Vreme letalcem ni naklonjeno. Oktobar je najtežji mesec v Arktidi in vendar so letala Šmidtova ekspedicije celo v ugodnem maju čakala na Rudolfovem otoku mesec dni, predno so mogla odleteti proti severnemu tečaju. Zdaj pa ne gre samo za polet na severni tečaj, temveč bi morala letala prodrati še preko severnega tečaja tja, kjer je najbližje doletela nesreča Levanovskega. S povratkom bi zahtevalo to ob slabem vremenu 15 ur časa in letalci bi morali med poletom še iskati pogrešano letalo. Polarna zima sicer prežene pogosto olake in meglo, zato pa nastane mnogo težja naloga voditi letalo v polarni noči.

Po posvetovanju z vodstvom pomožne ekspedicije je Sevelev nekoliko izpremenil svoj načrt iskanja Levanovskega. Na pot krene samo vodilno letalo s pilotom Vodopjanovim. Letalo bo startalo, čim se bo vreme toliko izboljšalo, da bo lahko Vodopjanov svobodno manevriral. Ko prileti nad krajino, kjer se je moral Levanovski najbrž spustiti na tla, jo grešče in če najde primeren kraj, se spusti na tla. Če bo treba, pokliče brezžično drugo letalo. Približno tako so letala letala na severni tečaj. Druga letala bodo čim bolj skrbila svojo težo in odletela z Rudolfovega otoka, da se spuste na primeren kraj v območju Zemlje Franca Jožefa. Vodopjanov je že zamenjal na svojem letalu kolesa s smučmi.

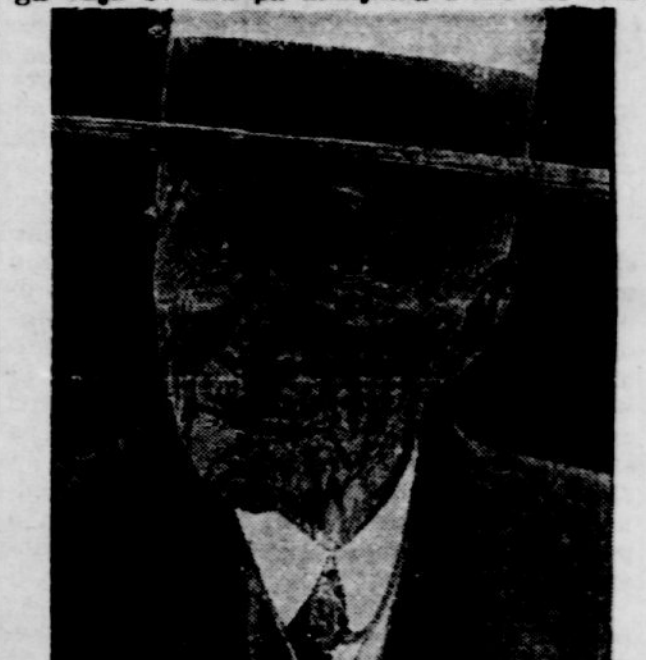
Sovjetska vlada je poslala v polarne kraje več letal, toda neugodno vreme je doslej onemogočilo iskanje Levanovskega v kra-

jini med severnim tečajem in 87. meridijem v smeri Amerike, kjer se je Levanovski po vsej verjetnosti spustil na tla. Pred pričetkom polarne noči se je posrečilo Wilkinsu, Gražanskemu in Badkovu na poletih preiskati samo ameriški del Ledenege morja do 86. meridiana. Ker je pa že pritisnila zima in je zamrznila voda v pristančkih, prikladnih za avione, se je Wilkins s svojim letalom vrnil v Ameriko. Hidroavion Gražanskega je napravil še nekaj poletov, pa tudi Gražanski ne bo mogel več dolgo letati.

Kljub temu pa bodo Levanovskega še iskali. Sovjetska vlada je sklenila poslati k štirim velikim letalom, ki so pod vodstvom Seveleva in Vodopjanova na Rudolfovem otoku, še štiri štirimotorna letala, opremljena za nočne polete. Ta letalska eskadra pod poveljstvom Čuhnovskega krene te dni iz Moskve. Tudi z ameriške strani bodo še iskali Levanovskega. Sovjetska vlada je sklenila kupiti v Ameriki veliko letalo s smučmi namestu koles in Wilkins je izjavil, da bo s tem letalom nadaljeval iskanje Levanovskega. V glavni krajini začeni od Rudolfovega otoka bodo letalci letali tudi v polarni noči. Pogrešanega sovskega letalca bodo pa lahko iskali samo, kadar bo sijala luna. Razen štirimotornih letal pošlje Rusija na Rudolfov otok s parnikom še dve letali tipa P2 in tri lahka letala za proučevanje vremenskih prilik.

10 zapovedi za življenje

John Rockefeller je imel pred seboj dva cilja. Prvi je bil bogastvo, drugi pa visoka starost. Živel bi bil rad vsaj 100 let. Postal je najbogatejši mož na svetu in tako je bil prvi njegov cilj dosežen. Do drugega cilja so mu pa manjkala samo tri leta.

Ko je spravil skupaj svoje ogromno bogastvo, ni bil presenečen. Dejal je, da je bilo to itak v njegovem programu. Da bi dočkal 100 let, si je določil naslednjih 10 zapovedi:

1. Zanimaj se neprestano za življenje, trgovino in znanjij svet.
2. Jej zmerno in v pravihni preloedkih.
3. Telovadi mnogo, toda ne preveč.
4. Spi mnogo.
5. Nikoli se ne daj razjeziti.
6. Imej za vsak dan delovni načrt in drži se ga.
7. Izpostavljaj se mnogo soncu.
8. Pij toliko mleka, kolikor le moreš.
9. Poslušaj svojega zdravnika in pogosto se posvetuj z njim.
10. Ne pretiravaj ničesar.

Dobro srce vojvode Windsorskega

Vojvoda Windsorski se mudi zdaj v Parizu, da spravi v red svoje finančne zadeve. Njegovi finančni tajniki so izračunali, da je dosegel premoženje odstopivšega angleškega kralja 900.000 funtov šterlingov ali v našem denarju okrog 212 milijonov. Čeprav vojvoda ne dobiha oficijelno od angleške vlade nobenega letnega prispevka, kajti v parlamentu je bil ob njegovem odstopu odklonjen predlog, naj bi dobival vojvoda pokojnino, vendar dobiha od svojega brata letno 25.000 funtov šterlingov. S tem se je sedanjji angleški kralj oddolžil svojemu bratu, ki mu je, kot kralj Edward VIII. določil letno emako vsoto.

Vojvoda Windsorski hoče baje porabiti večino svojega premoženja za omiljenje socialne bede. Sklenil je dati pobudo za organizacijo dela v tej smeri po vsem svetu. Najprej naj bi se pričelo sistematično smoteno in učinkovito delo za omiljenje bede v Nemčiji in v Zedinjenih državah, pozneje bi pa prišlo na vrsto še druge države. To kaže, da ima vojvoda Windsorski globoko razvit socialni čut, kar se je pokazalo tudi že, ko je kot kralj rad zahajal v delavske okraje in sploh gojil tesne stike s preprostim ljudstvom, kar mu je visoka aristokratska gospoda najbolj zamerila.

Letalska nesreča virtuozu Hubermanna

Blizu Palembanga na Sumatri je v torek treščilo na tla holandsko potniško letalo »Specht«, ki je bilo na povratku iz Batavije v Amsterdam. Nesreča je zahtevala več človeških žrtev, dočim je bil znameniti violinski virtuos »moderni Paganini« Bronislav Huberman težko poškodovan. Slavnega goslača so prepeljali v bolnico, kjer so ga operirali. Čeprav so njegove poškodbe precej resne, upajo zdravniki, da mu bodo rešili življenje.

Bronislav Huberman, eden največjih sodobnih virtuozov in tudi mislecev, je nedavno odpotoval na daljšo koncertno turnejo v Holandsko Indijo. Že pred dnevi so listi poročali, da je slavnj umetnik na turneji obolzel; domnevali so, da ga je napadla tropična malarija. Ker mu podnebje ni prijalo, je sklenil, vrniti se v Evropo. Uvedla pa mu ni bila mila. Nad Palembangom je zašlo letalo v hud vihar in nenadno treščilo na tla.

V šoli

Učitelj razlaga učencem, da imajo povsod priložnost vaditi se v čitanju. Na hiši so napisali raznih trdkov. Pa tudi doma lahko čitajo na posodah, na skledah, lončkih za kavo, škodalicah itd.

— No, Mihec, kaj imate pri vas napisano na lončku? — vpraša učenca.

— Na našem lončku je napisano: Naši ljubi mami.

— No, kaj pa pri vas, Jurček?

— Družba spalnih vagonov.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

V podzemlju so zadoneli rahlo oddaljujoči se koraki. Staša se je vračala po stopnicah.

— Pojdi, zgoraj ti vse povem.

V njuni odsotnosti je bil pripravil Stefan v sobi mrazlo večerjo in sadje. Prav kar prižgane bronzaste svetilke so metale po sobi mavričaste pestre pramene svetlobe. Robert je ponovil svoje vprašanje:

— Povej Staša, zakaj danes?

Pomnila mu je svoje krasno, po plamteči ljubezni dišeče lice:

— Ker si danes... danes si mi edini... Samo tvoja sem!

Grofu se je zmračilo čelo:

— Demes, morda... toda jutri?

Z naglo kretnjo je zapodila od sebe preteklost, bodočnost...

— Ti hudobnež!... Ali še hočeš moje ustne?

Ves v ognju se je Robert nagnil k nji in jo krepko objel. In ker se je njuno strasno poljubovanje nadaljevalo, je prišla Staša Roberta s svojimi nežnimi ročicami za glavo in mu dejala vsa srečna:

— Tvoja sem, Robert! Prisegam ti, da sem tvoja danes, jutri in vedno, dokler me boš hotel imeti.

No, torej ali je to tisto, kar si hotel zvedeti?

Videla je, kako se je opotekel. Na pragu znova najdenega raja se je bal prebujanja.

— Tvoj mož?...

— Nikoli nisem imela moža. Če govoriš o Ismailu Hawkstonu, vedi, da ga mrzim še bolj kakor ti.

Sesedel se je solzinih oči, tako nepričakovano ga je doletela ta neizmerna sreča.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

In Staša ni mogla izbrati prikladnejše ure za to, da bi bil resničen iztok istoveten z naslikanim. Mrak je bil že legal na morje, toda strme skale so se še vedno kopale v skrivnostnih žarkih. Roberta je obšla nepopisna radost.

— Staša... torej si vendarle mislila name?

— Kaj dvomiš o tem še zdaj?

— In vendar si me zapustila?

— Nikakor ne, umaknila sem se iz tvojega življenja tako, kakor da bi popuila trnje s tvoje poti.

Hotela sem, da bi bil srečen.

— In bila bi me ubila?

Zadržala je...

— Molči!... Da, rekli so mi to. Kolika blažnost!

Nikoli več mi ne govori o tem!

Motor je utihnil in čoln je rahlo pristal k bregu. Staša je prišla Roberta za roko: — Pojdi pogledat! je vzkliznila veselo!

Zopet je videl v nji prejšnjo Stašo, svojeglavo, vihravo in vročevrno, Stašo z obale Mont-Marina.

108

Velika ga je za seboj vsa nestrpna, da bi mu mogla čim prej pokazati svoje delo.

— Vedi, da sem jaz dala vse to urečiti tako.

Staša je bila dala obtepati in obrusiti skalo, izdolžila v njo prostrane votline, tlakovane z marmornjem in pokrite s preprogami, ki se njih cena sploh ni dala dokčiti. Tam je nakupila z največjim okusom zaklade preteklosti, zbrane iz kitajskih muzejev, velike žare, posode za sežiganje kadila iz časov Chow, čijih krasne oblike so bile v svoji nedosegljivosti ustvarjene osemsto let pred Kristom v dobi, ko Slovani še niso bili znani v zgodovini in ko Rim še ni bil ustanovljen. Vaze in porcelanaste pokale, prave mojstrovine krhkosti, izdelane v cesarskih delavnicah Čin-Tse-Cengovih, ustanovljenih pred tisoč leti in obstoječih še zdej; bogove, zmaje in nestvore iz dobe Mingov, prikrite z emajlom, čigar nedosegljive barve so preživele vekove, bibelote iz skalnega kristala in slonovine, neprecenljivo bogastvo. In vse te neizmerno zaklade je skrila Staša za bronasta vrata, da bi postal »Njun otek« hram zakladov.

— Pojdi pogledat še naprej!

Vodila ga je po marmornatih hodnikih, okrašenih z neznanimi rožami. Po krasnih stopnicah sta odšla na vrt. Tam v senci cipres so čuvli zlati zmaji vrata vozeča v pravilno okrašeno vožo, kjer je sedel v sredini na prestolu majhen zlat budha.

Noč je bila topla na otok. Staša je prižgala luč.

— Pojdi za menoj!